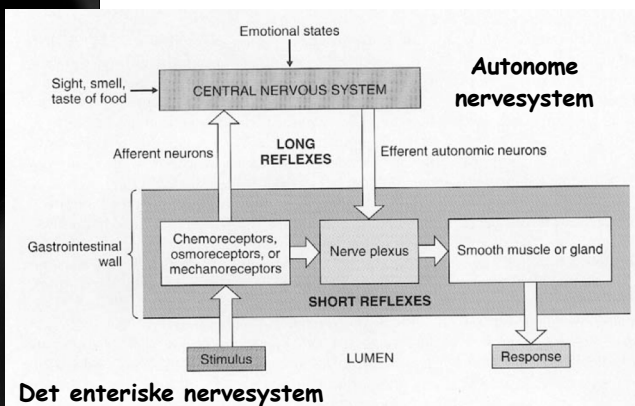

Mage-tarm systemet

Regulering - tarmmotorikk (motilitet)

Regulering
 Nervøs regulering
 Hormoner
 Lokale faktorer

Nervøs regulering mage-tarm

Det enteriske nervesystem

Serosa
Muscularis externa
Muscularis interna
Submucosa

Myenteric plexus
Submucosal plexus

- Sensoriske nevroner
- Motoriske nevroner
- Internevroner

LUMEN OF GASTROINTESTINAL TRACT

ABDOMINAL CAVITY

Det enteriske nervesystem

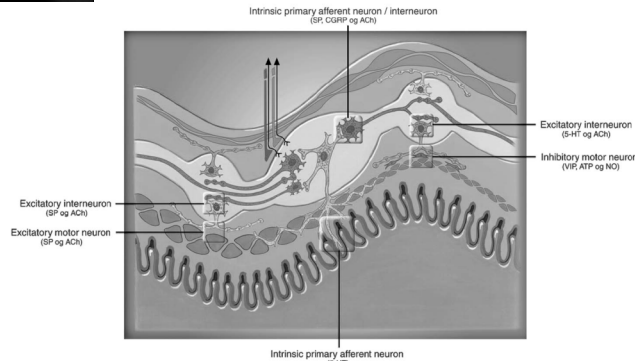

Fig. 2. The peristaltic reflex in the small intestine. After mucosal stimulation, 5-HT is released from enterochromaffin cells to intrinsic primary afferent neurons (with 5-HT_{1B} and 5-HT₄ receptors) and extrinsic primary vagal and spinal afferents (with 5-HT_{1A} receptors). These sensory neurones release substance P (SP), acetylcholine (ACh), glutamate and calcitonin gene-related peptide (CGRP) to interneurons. Excitatory interneurons release SP and ACh orally to excitatory motor neurones, whereas 5-HT and ACh are released aborally to inhibitory motor neurones. Excitatory motor neurones release SP and ACh to muscles, whereas inhibitory motor neurones release nitric oxide (NO), vasoactive intestinal peptide (VIP) and adenosine triphosphate (ATP) to muscles. Efferent sympathetics release norepinephrine (NE), somatostatin (SOM), and neuropeptide I. Efferent parasympathetics release ACh (not shown). Reproduced from (Hansen 2003a).

Det enteriske endokrine system Gastrointestinale hormoner

Gastrin

Cholecystikinin (CCK)

Sekretin

GIP (Glucose-dependent insulinotropic peptide)

Parakrine effekter

Mange målceller

NB! Potensering

Gastrointestinale hormoner (2)

TABLE 17-3 Properties of Gastrointestinal Hormones				
	Gastrin	CCK	Secretin	GIP
Structure	Peptide	Peptide	Peptide	Peptide
Endocrine-Cell location	Antrum of stomach	Small intestine	Small intestine	Small intestine
Stimuli for hormone release	Amino acids, peptides in stomach; parasympathetic nerves	Amino acids, fatty acids in small intestine	Acid in small intestine	Glucose, fat intestine
Stimuli inhibiting hormone release	Acid in stomach; somatostatin			
Target-Cell Responses				
Stomach	Stimulates Acid secretion Stimulates Motility Stimulates Growth	Inhibits Acid secretion Inhibits Motility	Inhibits Acid secretion Inhibits Motility	
Pancreas	Stimulates Bicarbonate secretion Stimulates Enzyme secretion Stimulates Insulin secretion Stimulates Growth of exocrine pancreas	Potentiates secretin's actions Stimulates	Potentiates CCK's actions Stimulates	Stimulates
Liver (bile ducts)	Stimulates Bicarbonate secretion	Potentiates secretin's actions	Stimulates	
Gallbladder	Stimulates Contraction	Stimulates		
Sphincter of Oddi		Relaxes		
Small intestine	Stimulates Motility Stimulates Growth			
Large intestine	Stimulates mass movement			

Peristaltisk transport og transport

Peristaltisk transport

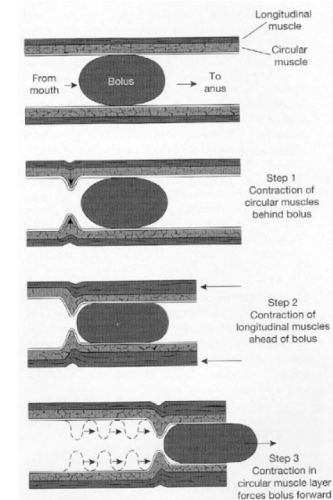
Blanding

Kontakt

Transport

Peristaltikk

Blending

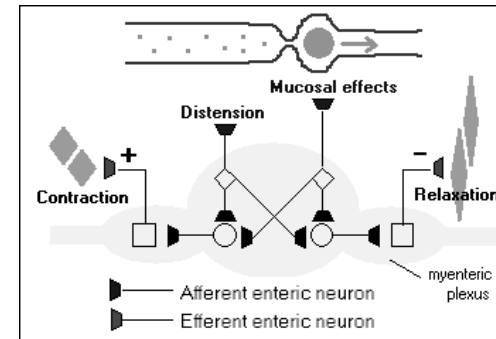
Peristaltikk (transport)

Segmentering (blanding)

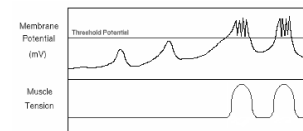
Peristaltikk

Eksempel: Peristaltiske bølger i tarmen

- Vandrende (migrerende) myoelektrisk kompleks (MMC)
  - styres av det enteriske nervesystem
  - transport av kymus (tarminnholdet) mot tykktarm
  - antiperistaltikk i retning ventrikkel

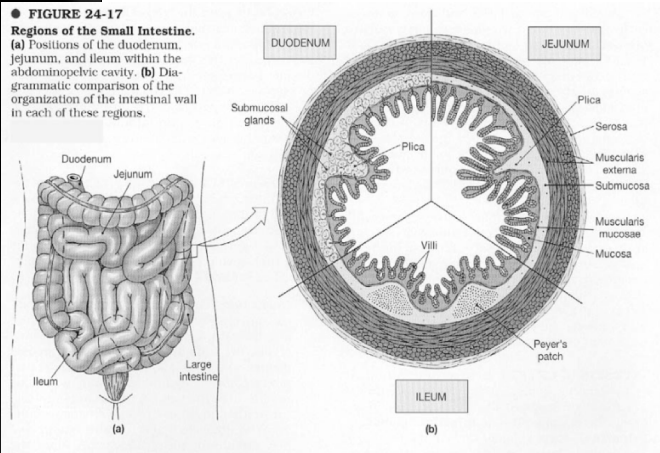
Elektrofysiologi - glatt muskel

Basal intestinal rytme (pacemaker celler) kalles "Slow waves" (intrinsic aktivitet muskel)
I tillegg: "Spike potentials" - aksjonspotensial og muskel kontraksjon
Elektrisk kobling via gap junctions
Basal rytme varierer i ulike deler av tarmen
Frekvens og kontraksjonstyrke moduleres

Tynntarm - struktur av ulike regioner

● **FIGURE 24-17**
Regions of the Small Intestine.
(a) Positions of the duodenum, jejunum, and ileum within the abdominopelvic cavity. **(b)** Diagrammatic comparison of the organization of the intestinal wall in each of these regions.

Tynntarmen - fordøyelse

Duodenum, jejunum og ileum

Sekresjon

- Kjertlene produserer ca. 1.5 l fordøyelsesvæske: vann, ioner, slim, enzymer + enzymer fra epitelceller
- Vann fra blodet (osmotisk)
- Kontrolleres hovedsakelig via lokale, korte reflekser

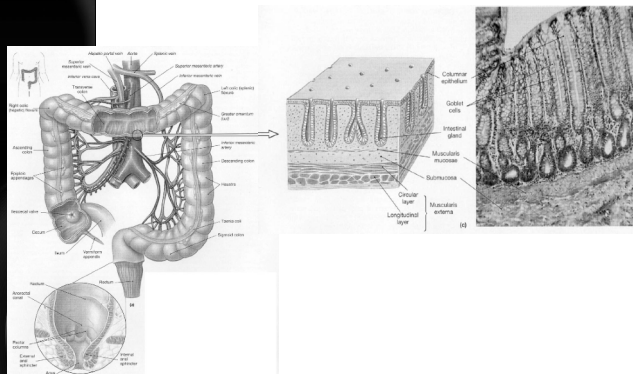
Absorpsjon

- Omfatter transport til epiteloverflaten, gjennom eller mellom epitelcellene og transport med blod/lymfe
- Mestparten av næringsstoffene absorberes under første halvpart. Ca. 200 m² overflate.
- Vann, salter over hele tynntarmen (pluss tykktarm)

Motilitet (mekanisk bevegelse)

- ~~Blanding av tarminnholdet, segmenteringsbevegelser~~
- Transport av tarminnholdet (kymus), peristaltikk

Tykkertarmen (colon) - struktur

Tykkertarmen (Colon)

- Blindtarmen (caecum), appendix og egentlig tykktarm (colon)
- Lagre og konsentrere avføringen (fæces)
- Absorpsjon av Na⁺, sekundært vann
- Fermentering (bakterier):
  - Gassdannelse
  - Vitamin K
- Motilitet

Motilitet - tykktarmen

- Segmentering: Hausta (utposninger) dannelse
- Peristaltiske/antiperistaltiske kontraksjoner
- Massebevegelse (giant migrating contractions)

- Gastrocolic og duodenocolic reflekser (reguleres av det enteriske nervesystem)

- Avføringsrefleks (spinalrefleks)
  - Tømming av endetarmen
  - Viljestyrt "læres" (ekstern sfinkter)
  - Kontraksjon av buk og brystmuskulatur

Gastrointestinale faser

(er i sekresjons- og motilitetsreguleringen)

Cefalisk fase (Hodefasen)

Gastrisk fase (Ventrikkelfasen)

Intestinal fase (Tarmfasen)